

Školní vzdělávací program školní družiny

Vypracovala: Milena Rydlová

Schválil: Mgr. Zdeněk Stuchlík, ředitel školy
Pedagogická rada projednala dne: 27. 8. 2019
Školská rada schválila dne: - 14.11.2019
Datum účinnosti: 1. 9. 2019

Školní družina se ve své činnosti řídí zákonem č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) v platném znění a zejména vyhláškou č. 74/2005 Sb. o zájmovém vzdělávání.

Poslání školní družiny

Školní družina (ŠD) tvoří ve dnech školního vyučování mezistupeň mezi výukou ve škole a výchovou v rodině. Má svá specifika, která ji odlišují od školního vyučování. Hlavním posláním ŠD je zabezpečení zájmové činnosti, odpočinku a rekreace žáků, částečně také dohledu nad žáky.

Družina realizuje výchovně vzdělávací činnost ve výchově mimo vyučování zejména formou odpočinkových, rekreačních a zájmových činností; umožňuje žákům přípravu na vyučování.

- **Odpočinkové činnosti** - mají odstranit únavu, zařazují se nejčastěji po obědě, popř. ráno pro žáky, kteří brzy vstávají a dále dle potřeby kdykoliv během dne. Jde o klid na pohovce či koberci, klidové hry a klidné zájmové činnosti, poslechové činnosti apod.

- **Rekreační činnosti** - slouží k regeneraci sil, převažuje v nich odpočinek aktivní s náročnějšími pohybovými prvky. Hry a spontánní činnosti mohou být rušnější.

- **Zájmové činnosti** - rozvíjejí osobnost žáka, umožňují žákům seberealizaci i kompenzaci možných školních neúspěchů i další rozvoj pohybových dovedností a poznání. Jde o řízenou kolektivní nebo individuální činnost, organizovanou nebo spontánní aktivitu.

- **Příprava na vyučování zahrnuje okruh činností související s plněním školních povinností**, není to však povinná činnost ŠD. Může jít o zábavné procvičování učiva formou didaktických her (včetně řešení problémů), ověřování a upevňování školních poznatků v praxi při vycházkách, exkurzích a dalších činnostech; **získávání dalších doplňujících poznatků** při průběžné činnosti ŠD (např. vycházky, poslechové činnosti, práce s knihou a časopisy).

Ve školní družině nabízíme dětem celou řadu zájmových činností, děti účelně tráví svůj volný čas.

Rozvíjíme samostatnost, sebevědomí, sebejistotu a tvořivost dětí. ŠD není školní vyučování, proto je jiné i hodnocení její činnosti, které vyplývá z požadavků pedagogiky volného času. Ve všech činnostech je hlavní motivační prvek hra. Hra vyvolává zájem dětí, zvýší jejich pozornost, děti tak získají nové poznatky.

S dětmi se zapojujeme do soutěží. Spolupracujeme s okolními ŠD při sportovních akcích.

Charakteristika ŠD

Prostory ŠD se nacházejí v 1. patře školní budovy. Ke své činnosti využíváme jednu velkou a jednu menší místnost. Tyto místnosti jsou účelově vybavené, inspirující pro různé činnosti a práci s dětmi. Využíváme i učebnu hudební výchovy (II. oddělení ŠD). K pohybovým aktivitám využíváme tělocvičnu a školní hřiště.

Celková kapacita ŠD je 36 dětí. Dvě oddělení naplněna dle aktuálního složení dětí.

Úplata za ŠD je 50,- za měsíc. Platba probíhá 2x ročně (za každé pololetí zvlášť) dle platebního kalendáře.

Provoz ŠD: 6,30 hod - 7,45 hod – ranní provoz
11,40 hod – 15, 30 hod - odpolední provoz

Vnitřní řád ŠD je formulován v samostatném dokumentu.

Podmínky přijímání dětí do školní družiny

Činnost družiny je určena přednostně pro žáky nižších ročníků prvního stupně, tj. převážně 1. , 2. a 3. ročníku až do naplnění kapacity 36 dětí. Pokud je volná kapacita, přijímáme i žáky 4. a 5. ročníku.

Bližší podmínky – viz Kritéria přijímání dětí do školní družiny dle Vnitřního řádu školní družiny.

Personální podmínky

Ve ŠD pracují tři kvalifikovaní vychovatelé na dvě oddělení a jedna školní asistentka. Vychovatelé hledají stále něco nového, vzdělávají se na různých seminářích a samostudiem odborných knih a časopisů. Vychovatelé vytvářejí vhodné a zajímavé prostředí pro děti, denní součástí jejich práce je tvořivá improvizace, reakce na momentální situaci a na potřeby dětí.

Podmínky pro žáky se SVP (speciálními vzdělávacími potřebami)

- respektujeme individualitu každého žáka, vytváříme přiměřené prostředí pro jeho všestranný rozvoj
- na podmínkách pro žáky se SVP spolupracujeme s rodiči a se školou
- umožňujeme jejich začleňování do volnočasových aktivit a zajišťujeme jim podmínky vhodné k rozvoji jejich osobnosti

- při výběru činností ve školní družině bereme ohled na integraci těch, kteří mají SVP (např. při sluchovém omezení nebo poruše pozornosti dáváme pozor, zda žák rozumí všem pokynům)

- pokud docházejí děti s poruchami chování, věnujeme jim zvýšený dohled
Naše školní družina není bezbariérová – nachází se v 1. patře, proto nemůžeme přijmout děti s pohybovým handicapem.

Podmínky BOZP

- ŠD zajišťuje bezpečnost fyzickou, sociální a emocionální
- vytváří zázemí pro rozvoj žáků a bezpečné prostředí, aby se všichni cítili dobře
- podporuje dobré vztahy nejen mezi žáky, zaměstnanci a rodiči ale i s širokou veřejností

Bezpečnost ve všech prostorách využívaných ŠD je zajištěn:

- vnitřním řádem ZŠ
- vnitřním řádem ŠD
- vnitřním řádem specializovaných učeben

Vzdělávací cíl

Naše práce by měla dovést k získávání určitých kompetencí.

Kompetence k učení

- učíme děti porozumět věcem, jevům a dějům, radovat se z toho, co dokázaly a zvládly
- klást otázky a hledat odpovědi
- započatou činnost dokončit
- hodnotit sebe i ostatní
- uplatňovat zkušenosti v praxi

Kompetence k řešení problémů

- snažíme se, aby si dítě všímalo dění i problémů
- snažíme se, aby opakující se situace řešily samostatně
- snažíme se, aby děti chápaly, že vyhýbání se řešení problémů k cíli nevede, mohou situaci ovlivnit
- učíme děti, aby své rozhodnutí obhájily a uvědomily si zodpovědnost svého rozhodnutí

Kompetence komunikativní

- podporujeme u dětí, aby:
- ovládalo řeč
 - umělo se vyjádřit
 - umělo poslouchat
 - umělo se uplatnit v kolektivu
 - dokázalo využít informační prostředky (knihy, počítač)

Kompetence sociální a personální

- vedeme děti:
- k objektivnímu hodnocení svého jednání a zodpovědnosti za své chování, případně nesení důsledků

- vypořádání se se stresem
- dokázat se bránit šikaně
- k respektování druhých ve skupině a spolupráci

Kompetence činnostní a občanské

- vedeme děti k organizování a plánování své činnosti
- vedeme děti k rozpoznání vlastních silných a naopak slabých stránek
- chceme, aby děti věděly, že za svá rozhodnutí odpovídají
- chceme, aby dítě odhadlo rizika svých nápadů
- vedeme děti ke společnému soužití a respektování dohodnutých pravidel
- vedeme děti, aby si uvědomily svá práva i práva druhých
- chceme, aby si děti osvojily hodnoty národní kultury a chránily tradice a kulturní památky

Kompetence k trávení volného času

- chceme, aby děti měly potřebu účelně trávit volný čas
- vedeme je k tomu, aby dokázaly odmítnout nevhodné nabídky

Formy práce

- Pravidelná - každodenní činnosti
- Příležitostná - pro veřejnost (besídka,..)
- Spontánní činnosti - nabídka spontánních aktivit

Formy vzdělávání

- Požadavek pedagogického ovlivňování volného času - navození a motivování činnosti
- Požadavek dobrovolnosti - činnosti přiměřené věku dětí a momentálnímu stavu, na základě motivace a zájmu
- Požadavek zajímavosti a zájmovosti - činnosti atraktivní, pestré, jiné než při vyučování
- Požadavek aktivity - činnosti, aby v nich mohly být přiměřeně úspěšné všechny děti a mohly si je i tvořit
- Požadavek citlivosti a citovosti - činnosti, které přinášejí kladné emoce i z ocenění
- Požadavek seberealizace - činnosti vytvářející žádoucí sociální kontakt

OBSAH VZDĚLÁVÁNÍ

Člověk a jeho svět

- při konkrétních činnostech dbáme na dodržování požadavků pedagogiky volného času
 - Místo, kde žijeme - rodina, škola, obec, stát
 - vycházky
- Lidé kolem nás - vztahy v rodině, mezi dětmi, ve škole
- pravidla soužití, slušného chování, komunikace, práva a povinnosti dospělých i dítěte

- Lidé a čas - tradice a zvyky
- orientace v čase - minulost, přítomnost, budoucnost
- režim dne

Člověk a příroda

- zákony v přírodě (roční období, proměny v přírodě, ochrana přírody)
- činnost a vliv člověka na přírodu
- odpadky (třídění, likvidace)

Člověk a zdraví

- poznávání vlastního těla - jeho stavba
- péče o své zdraví, stravování, pobyt venku, v přírodě, sport
- zdravý životní styl

Člověk a svět práce

- rozvíjení zručnosti, představivosti a fantazie
- tradiční a netradiční materiály, techniky

Časový plán vzdělávání

Září - Naše ŠD / seznamování, poučení o bezpečnosti a provozu ŠD /
Říjen - Podzim / znaky podzimu, ovoce a zelenina /
Listopad - Drakiáda / barvy podzimu, počasí /
Prosinec - Vánoční čas / advent, vánoční tradice /
Leden - Zima / zimní radovánky, sporty /
Únor - Masopust / tradice, zvyky, karneval /
Březen - Jaro / vítání jara, jarní kytičky /
Duben - Velikonoce / svátky jara, tradice, zvyky, mláďata zvířat /
Květen - Svátek maminek / besídka, vztahy v rodině /
Červen - Léto / těšíme se na prázdniny, exotická zvířata /

V rámci zájmových činností si na daná témata povídáme, čteme v knihách / encyklopediích, . . . /

Malujeme obrázky různými technikami, vystřihujeme a tvoříme nejen z papíru, ale i z různých jiných materiálů.

Zpíváme písničky, hrajeme hudebně pohybové hry.

Sportujeme, hrajeme míčové i pohybové hry.

Soutěžíme.

Dětem jsou činnosti nabízeny a ony se rozhodnou podle svého zájmu.